

Dr Maria Kordas
Wrocław - AM

**WSPÓLPRACA BIBLIOTEK MEDYCZNYCH ZE ŚRODOWISKIEM
NAUKOWYM UCZELNI. STAN OBECNY ORAZ POTRZEBY,
OCZEKIWANIA I MOŻLIWOŚCI
USPRAWNIENIA KOMUNIKACJI MIĘDZY NIMI**

Współpraca bibliotek medycznych ze środowiskiem naukowym i władzami uczelni jest niezbędna i oczywista w różnych aspektach pracy bibliotek, np. gromadzeniu, udostępnianiu, bibliografii, bibliometrii, informacji naukowej, itd. Taka współpraca funkcjonuje. Natomiast wydaje się zasadnym postawienie pytań:

1/ czy jest ona satysfakcjonująca dla stron i wyczerpująco zaspokaja potrzeby użytkowników oraz bibliotekarzy?

2/ jakie są potrzeby, oczekiwania i możliwości usprawnienia komunikacji między użytkownikami i bibliotekarzami.

W celu uzyskania odpowiedzi na te pytania opracowano dwa formularze ankiety; jeden dla bibliotekarzy bibliotek medycznych w kraju, a drugi – dla użytkowników tych bibliotek. Istotny wkład merytoryczny w sformułowanie pytań obu ankiet wniosły konsultacje z dyrekcją Biblioteki Akademii Medycznej we Wrocławiu: mgr Renatą Sławińską i mgr Teresą Trzcianowską-Grzywacz. Ankiety wraz z pismem przewodnim rozesłano drogą elektroniczną, respondenci również odpowiadali tą drogą.

Formularz ankiety „**Współpraca bibliotek medycznych ze środowiskiem naukowym uczelni**”, który zawierał łącznie 15 pytań otwartych i zamkniętych jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, był adresowany do dyrektorów bibliotek uczelni i instytutów medycznych oraz do Głównej Biblioteki Lekarskiej i jej oddziałów. W sumie wysłano 41 ankiet, a wypełnionych otrzymano 23 (11 z bibliotek uczelnianych i 12 – z instytutowych). Poniżej przedstawiono pytania ankiety oraz uzyskane odpowiedzi.

1. Jak często biblioteka konsultuje plany zakupu książek, czasopism i innych zbiorów ze środowiskiem naukowym uczelni (władzami, jednostkami i pracownikami) ?

W ogóle nie konsultuje: **4,35 %**

Sporadycznie: **26,09 %**

Raz w roku: **0,0 %**

Dwa razy w roku: **0,0 %**

Systematycznie: **60,87 %**

30,44 % respondentów opisało stosowane przez nich formy współpracy:

- [1] 1. E-maile z listami tytułów publikacji i informacjami o atrakcyjnej sprzedaży, promocjach wysyłane do pracowników naukowych itp. 2. Wystawy książek zagranicznych 3. Rozmowy z pracownikami zainteresowanymi zakupem 4. Konsultacja z prorektorem ds. nauki w kwestii ustalenia ostatecznej listy tytułów książek i czasopism przedstawianej do procedury przetargowej.
- [2] Częstotliwość konsultacji zależna jest od potrzeb. Formy współpracy: kontakt mailowy, telefoniczny, pozyskiwanie opinii stałych użytkowników, przekazywanie zainteresowanym pracownikom naukowym informacji o nowościach, zbieranie dezyderatów.
- [3] Formularz zgłaszania zakupu na stronie biblioteki, pisma i maile do pracowników/kierowników/władz z informacjami o źródłach, zaproszenia do przesyłania opinii po testach, organizacja prezentacji nowych źródeł.
- [4] Spotkania z władzami uczelni: prorektorem ds. nauki oraz dziekanami wydziałów podczas których wyrażane są potrzeby i oczekiwania oraz możliwości finansowe. Na bieżąco przyjmowane są pisemne zamówienia od pracowników naukowych.
- [5] Zakupu wydawnictw zwartych nie konsultuje, zakup czasopism konsultuje raz w roku.
- [6] Konsultacje indywidualne z pracownikami naukowymi i studentami, - raz w roku konsultacje ze środowiskiem naukowym Uczelni dot. planowanych ograniczeń lub zmian w prenumeracie drukowanych czasopism - formularz online „zgłoś do zakupu książkę lub czasopismo” dostępny ze strony WWW Biblioteki
- [7] Konsultacje w sprawie zakupu czasopism zagranicznych - przygotowywanie wykazu podręczników dostępnych na rynku na poszczególne kierunki studiów - przekazywanie ofert wydawniczych pracownikom PAM.

2. Czy użytkownik ma możliwość bieżącego zgłaszania propozycji zakupu książek, czasopism itd. on-line ze strony www biblioteki ?

Tak: **56,53 %**

Nie: **39,14 %**

Planujemy zapewnić taką możliwość: **4,35 %**

Nie planujemy takiej możliwości, jest zbędna: **4,35 %**

3. Czy biblioteka współpracuje z nauczycielami akademickimi przy tworzeniu i aktualizacji wykazów podręczników ?

Tak: **31,82 %**

Sporadycznie: **18,19 %**

Nie: **50,0 %**

4. Czy prowadząc selekcję księgozbioru biblioteka konsultuje decyzje z pracownikami naukowymi ?

Tak: **43,48 %**
Sporadycznie: **26,09 %**
Nie: **30,44 %**

5. Z jakiego zakresu biblioteka prowadzi szkolenia dla użytkowników oraz jakie one mają charakter ?

W ogóle nie prowadzi: **17,4 %**
Medyczna informacja naukowa dla doktorantów (szkolenie fakultatywne): **8,7 %**
Medyczna informacja naukowa dla doktorantów (szkolenie obowiązkowe): **60,87 %**
Medyczna informacja naukowa dla grup pracowników („na żądanie”): **60,87 %**
Medyczna informacja naukowa dla indywidualnych pracowników („na żądanie”): **73,92 %**

6. W jakiej formie biblioteka prowadzi szkolenia dla użytkowników ?

On-line: **16,67 %**
Wykłady: **22,23 %**
Ćwiczenia: **27,78 %**
Wykłady i ćwiczenia: **50,0 %**
Wszystkie wymienione wyżej formy: **22,23 %**

7. Czy biblioteka współpracuje z pracownikami naukowymi przy opracowywaniu rzeczowym zbiorów ?

Tak: **13,05 %**
Sporadycznie: **26,09 %**
Nie: **60,87 %**

8. Czy biblioteka widzi potrzebę takiej współpracy, o której mówi p. 7 ?

Tak: **59,1 %**
Nie: **22,73 %**

45,46 % respondentów zgłosiło następujące uwagi/propozycje:

- [1] Bibliotekarze indeksujący potrzebują konsultacji z pracownikami naukowymi. Współpraca mogłaby przyjąć formę stałych konsultantów na uczelniach z różnych dziedzin medycyny, z którymi w razie wątpliwości (merytorycznych lub terminologicznych) można się skontaktować.
- [2] Biblioteka odczuwa potrzebę konsultacji, lecz pracownicy naukowci niechętnie znajdują czas do współpracy z biblioteką.
- [3] Nie wiem.
- [4] Propozycja każdorazowego kontaktu z autorem pracy doktorskiej i habilitacyjnej celem weryfikacji nadanych przez bibliotekarza haseł przedmiotowych MeSH.
- [5] Tak, w przypadku, gdyby dostępne źródła informacji medycznej nie dostarczyły potrzebnych informacji/wyjaśnienia wątpliwości.
- [6] W przyszłości biblioteka nie wyklucza potrzeby takiej współpracy.
- [7] W sytuacjach wątpliwych co do kwalifikacji konkretnych pozycji.

[8] Konsultacje merytoryczne specjalistów.

9. Czy system biblioteczny umożliwia bieżące monitorowanie nowości ?

Tak: **45,46 %**

Nie: **27,28 %**

Biblioteka zamieszcza na stronie www informacje o nowościach: **36,37 %**

Biblioteka nie zamieszcza na stronie www informacji o nowościach: **9,1 %**

10. Jakie raporty i sprawozdania bibliometryczne biblioteka przedstawia władzom uczelni ?

Treść odpowiedzi respondentów.

[1] 1. Analiza dorobku naukowego według wydziałów i/lub jednostek za ostatni rok oraz w porównaniu do lat ubiegłych. 2. Wykaz publikacji z IF dla poszczególnych wydziałów. 3. Zestawienia dotyczące uzyskanych punktów IF i MNiSW przez samodzielnych pracowników naukowych poszczególnych wydziałów. 4. Zestawienia dotyczące uzyskanych punktów IF i MNiSW w różnych latach (rankingi) dla wydziałów i jednostek SUM. 5. Potwierdzenia dorobku naukowego indywidualnych pracowników naukowych. 6. Potwierdzenia cytowań dla pracowników indywidualnych oraz jednostek SUM.

[2] Analiza dorobku indywidualna, ocena parametryczna.

[3] Analizy bibliometryczne są wykonywane na potrzeby: - wewnętrzne Dziekanów i Władz Uczelni, - Centralnej Komisji ds. stopni i tytułów naukowych, - akredytacji i rankingów, - realizowanych w UJ-CM grantów badawczych, - jubileuszy poszczególnych jednostek organizacyjnych, - sprawozdawczości dla Ministerstwa Nauki i Ministerstwa Zdrowia.

[4] Ankieta Jednostki, Ocena Parametryczna, roczne rankingi obejmujące cytowania, prace z IF, prace z punktacją MNiSzW, dane do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, różne dane na potrzeby władz uczelni.

[5] Biblioteka: - opracowuje coroczne zestawienia punktacji publikacji pracowników Uczelni dla poszczególnych jednostek w ramach wydziałów (na potrzeby wewnętrznej oceny parametrycznej jednostek) i przedstawia je w Dziale Nauki, - opracowuje coroczne zestawienia publikacji pracowników Uczelni w ramach wydziałów na potrzeby oceny ministerialnej (ankieta OPI), które przekazuje do Działu Nauki, - opracowuje i przekazuje do Działu Nauki coroczną analizę cytowań publikacji pracowników Uczelni na potrzeby oceny ministerialnej (ankieta OPI), - przygotowuje coroczne zestawienia publikacji pracowników Uczelni o wskazanej wartości punktacji IF, które przekazuje do Działu Nauki, - przygotowuje analizy bibliometryczne dorobku naukowego osób aspirujących do stopnia doktora habilitowanego

lub tytułu profesora oraz do stanowiska profesora nadzwyczajnego, które przekazuje kandydatowi i do właściwego dziekanatu.

- [6] Indywidualne - na potrzeby ocen wewnętrznych, awansów, zatrudnienia, stypendiów naukowych, CK, na żądanie zbiorowe - dla jednostek i wydziałów - roczne, okresowe, na żądanie.
- [7] Nie dotyczy. Sprawozdania opracowuje Ośrodek Badań Naukowych, który nie wchodzi w skład Biblioteki.
- [8] Nie mam takiej wiedzy.
- [9] Nie wiem.
- [10] Raz w roku raport w postaci Ankiety dla poszczególnych klinik i zakładów przygotowywany we współpracy z Sekcją Strategii i Rozwoju, zestawienia bibliometryczne indywidualne zgodnie z bieżącymi potrzebami.
- [11] Sprawozdania z działalności będące częścią sprawozdań o działalności naukowej Instytutu
- [12] Sprawozdanie roczne.
- [13] Wykazy do Dziekanatów: z danymi liczbowymi całego CM UMK oraz z podziałem na Wydziały; wykazy z działalności naukowej poszczególnych osób; rankingi Katedr, Klinik i Zakładów; statystyki z podziałem na Wydziały; wykazy Katedr, Klinik i Zakładów w celu podziału środków finansowych; Wykazy do Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą z danymi liczbowymi CM UMK; statystyki poszczególnych Wydziałów; rankingi jednostek organizacyjnych; przygotowanie danych z działalności naukowej CM UMK do OPI (Ośrodek Przetwarzania Informacji). Przygotowywanie zestawienia cytowań pracowników.
- [14] Wykaz punktacji publikacji naukowych dla osób ubiegających się o: - stopień naukowy - tytuł naukowy - stanowisko w PAM. Wykaz punktacji publikacji naukowych pracowników PAM do: - oceny okresowej nauczycieli akademickich - akredytacji wydziałów i kierunków - nagród - oceny parametrycznej jednostek - algorytmu wewnętrznego jednostek uczelni.
- [15] W rocznych sprawozdaniach z działalności systemu biblioteczno-informacyjnego znajdują się informacje i dane dotyczące wszystkich obszarów funkcjonowania biblioteki, w tym statystyka wykorzystania baz danych i czasopism elektronicznych oraz sprawozdanie ilościowo-wartościowe dla kwestury.
- [16]- Analiza dorobku publikacji pracowników do oceny wewnętrznej - analiza dorobku publikacji pracowników do ocen zewnętrznych (ankieta OPI, sprawozdania, dowolne aplikacje o granty) - analiza dorobku publikacji do sprawozdania rocznego jednostki - analiza publikacji do CK.
- [17]- Ankiety wewnątrzuczelniane - ankiety MNiSW - indywidualne oceny dorobku naukowego pracowników Uczelni.

[18]- Raporty dotyczące ilości publikacji, liczby punktów oraz wartości IF za dany rok dla całej Uczelni i poszczególnych wydziałów. - Punktacja dorobku pracowników AM podlegającej ocenie indywidualnej lub na wniosek kierownika jednostki. - Punktacja dorobku osób starających się o zatrudnienie, awans, tytuł doktora habilitowanego lub tytuł profesora. - Punktacja dorobku jednostek organizacyjnych. - Wydruki i punktacja dorobku studentów studiów doktoranckich. - Dane liczbowe o publikacjach do rankingów i sprawozdań. - Typowanie prac z najwyższym współczynnikiem IF do nagród rektorskich.

11. Czy biblioteka współpracuje z innymi działami uczelni przy tworzeniu raportów i sprawozdań ?

Nie: **36,37 %**

Jeśli tak, to z jakimi ? : **63,64 %**

Treść odpowiedzi

[1] Biuro Badań Naukowych, Dziekanaty

[2] Dział Księgowy (rozliczenia finansowe Biblioteki)

[3] Dział Nauki

[4] Dział Nauki, Dział Finansowy

[5] Dział Nauki, Dział Finansowy, Dział Współpracy z Zagranicą

[6] Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą

[7] Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą, Dział Kadr, Dziekanaty

[8] Dział Nauki (pytanie nie jest dla mnie jasne, nie jestem pewna, co Autorka ma na myśli))

[9] Dział Planowania Badań Naukowych, Komisja ds. oceny

[10] Dział Spraw Pracowniczych, dziekanaty, Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą, kierownicy jednostek organizacyjnych.

[11] Dział Planowania Naukowego

[12] Nie wiem

[13] Współpraca z dziekanatami w sprawie danych ogólnych o wydziałach do rocznych ankiet OPI

[14] Współpraca z Sekcją Strategii i Rozwoju....

12. Czy biblioteka prowadzi badania potrzeb użytkowników ?

Tak: **30,44 %**

Sporadycznie: **34,79 %**

Nie: **34,79 %**

13. Jakie formy badań potrzeb użytkowników biblioteka prowadzi lub zamierza przeprowadzać?

Ilość odpowiedzi: **77,28 %**

Brak odpowiedzi: **27,28 %**

Treść odpowiedzi

- [1] 1. Coroczne propozycje prenumeraty czasopism i baz danych 2. Propozycje zakupu książek
- [2] Ankieta
- [3] Ankieta on-line
- [4] Badania ankietowe
- [5] Badania były prowadzone za pomocą ankiet
- [6] Bezpośrednie konsultacje, sondaże potrzeb
- [7] Biblioteka nie wyklucza, że w przyszłości przeprowadzi badania potrzeb użytkowników
- [8] Jestem w trakcie badań opartych na wywiadach przeprowadzanych wśród naukowców UMB. Planujemy również badania ankietowe oraz grup fokusowych wśród studentów UMB.
- [9] Monitorowanie wykorzystania zasobów. Kwestionariusz ankietowy przy okazji realizacji projektu
- [10] Nie wiem

14. Czy biblioteka korzysta z pomocy konsultanta naukowego (opiekuna naukowego) ?

Nie: **77,28 %**

Jeśli tak, to w jakim zakresie? : **22,73 %**

Treść odpowiedzi

- [1] Funkcję pełni Przewodniczący Rady Bibliotecznej, z którym omawiane są bieżące sprawy wymagające konsultacji
- [2] Nie korzysta, ale współpracuje z Sekcją Strategii i Rozwoju, który w niektórych kwestiach jest konsultantem
- [3] Prenumerata czasopism, zakup literatury, zakup baz danych
- [4] Przy selekcji i zakupie
- [5] Zwierzchnictwo dyrektora d/s naukowych wykorzystywane w wprawach merytorycznych sporadycznie

15. Czy Państwa zdaniem współpraca biblioteki z władzami i pracownikami uczelni jest wystarczająca dla zaspokojenia potrzeb użytkowników oraz pracowników biblioteki, czy można i warto by ją poszerzyć (jak) ?

Treść odpowiedzi

- [1] 1. Brak współpracy pracowników prowadzących zajęcia w zakresie tworzenia wykazu zalecanych podręczników. 2. Wielu pracowników nie dostrzega potrzeby aktualizacji dorobku naukowego na potrzeby Bibliografii Publikacji Pracowników SUM.
- [2] Biblioteka stosuje różne metody kontaktu z władzami i pracownikami i wydają się one wystarczające (metody). Nie zawsze i nie w odniesieniu do wszystkich osób/przedsięwzięć wystarczający jest odzew ze strony środowiska uczelni

- [3] Członkowie Rady Wydziału Lekarskiego zgłaszają zapotrzebowanie na szerszy indywidualny dostęp do wykazów cytowań prac naukowych.
- [4] Jest wysoce niewystarczająca.
- [5] Jest wystarczająca.
- [6] Niestety, nie jest wystarczająca. Generalnie Biblioteka odczuwa brak wypracowanych procedur w Uczelni dot. przekazywania różnego typu informacji i materiałów bibliotecznych, np.: - brak systematycznego przekazywania materiałów zjazdowych ze zjazdów organizowanych przez Uczelnię do zbiorów Biblioteki oraz monografii autorstwa pracowników Uczelni - brak przepływu informacji w zakresie zmian dokonywanych przez wykładowców w polecanej studentom literaturze, - brak jednolitej procedury przekazywania do Biblioteki informacji dot. zmian w prowadzonej dydaktyce - brak informacji zwrotnej o prenumerowanych e-zasobach, np. testowanych bazach.
- [7] Nie jest wystarczająca. Przy cenionym braku trudnień w pracy merytorycznej, brak pomocy w zakresie wyposażenia biblioteki, jej funkcjonalności i unowocześnień.
- [8] Nie jest wystarczająca, warto poszerzyć przez łatwiejszy dostęp do informacji i konsultacji Oczywiście warto ją poszerzać - pracujemy nad tym, ale jest to pewien proces.
- [9] Pracownicy naukowcy uczelni powinni mieć możliwość elektronicznego zgłaszania propozycji zakupu najnowszych pozycji książkowych z poszczególnych dziedzin medycyny i farmacji, a biblioteka po zasięgnięciu opinii konsultanta naukowego w miarę swoich możliwości powinna wzbogacać swój księgozbiór
- [10] Rozwój współpracy z Biblioteką ze strony środowiska naukowo-dydaktycznego byłby korzystny zarówno dla użytkowników, jak i pracowników Biblioteki, zwłaszcza w zakresie odpowiedniego wyposażenia Biblioteki w materiały dydaktyczne dla studentów (np. pomoc w staraniach o środki finansowe na zakup podręczników, decyzje w sprawie udostępnienia w sieci akademickiej wersji elektronicznej materiałów dydaktycznych publikowanych przez wydawnictwo uczelniane, itp.)
- [11] Tak
- [12] TAK
- [13] Współpraca biblioteki z władzami Instytutu jest bardzo dobra. P.S. Powyższa ankieta w większości punktów nie dotyczy naszej instytucji (nie jesteśmy biblioteką akademicką; jesteśmy biblioteką instytutową).
- [14] Współpraca i komunikacja z władzami i pracownikami uczelni jest wystarczająca, natomiast efekty są nie do końca zadowalające (m. in. obiecane remonty, wyposażenie, sprzęt).

- [15] Współpraca jest niewystarczająca i warto ją poszerzyć.
 [16] Współpraca jest wystarczająca.
 [17] W małej bibliotece instytutowej współpraca w dużym stopniu jest niesformalizowana, opiera się na konsultacjach indywidualnych, wysyłany jest newsletter.
 [18] Z opinii wyrażanych przez pracowników Uczelni o Bibliotece wynika, że są zadowoleni ze świadczonych usług.
 [19] Żadna współpraca nie jest wystarczająca, zawsze można coś poprawić, usprawnić lub poszerzyć jej zakres.

Formularz ankiety „**Potrzeby użytkowników bibliotek medycznych**”, który zawierał łącznie 9 pytań otwartych i zamkniętych jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru, był adresowany do wieloletnich użytkowników bibliotek medycznych, którzy mają także władzę i moc decyzyjną, tj. do kolegów rektorskich i dziekanów uczelni medycznych oraz dyrektorów instytutów. W sumie wysłano 97 ankiet, wypełnionych otrzymano tylko 7. Oto pytania ankiety i uzyskane odpowiedzi.

1. ***W pierwszym pytaniu respondenci podawali adres e-mail.***
2. ***Jak często (w przybliżeniu) biblioteka konsultuje plany zakupu książek, czasopism i innych zbiorów z władzami i jednostkami uczelni ?***
 W ogóle nie konsultuje: **14,29 %**
 Sporadycznie: **14,29 %**
 Raz w roku: **28,58 %**
 Dwa razy w roku: **0,0 %**
 Systematycznie: **42,86 %**
 Państwa własne uwagi/ propozycje: brak odpowiedzi
3. ***Czy Państwo przesyłacie do biblioteki własne propozycje zakupu książek, czasopism itd. ?***
 Tak: **71,43 %**
 Sporadycznie: **14,29 %**
 Nie: **0,0 %**
 Tylko wykazy podręczników dla studentów i doktorantów: **14,29 %**
 Państwa własne uwagi/propozycje: brak odpowiedzi
4. ***Czy biblioteka zapewnia Państwu możliwość bieżącego zgłaszania propozycji zakupu książek, czasopism itd. on-line ze strony www biblioteki ?***
 Tak: **28,58 %**
 Nie: **42,86 %**
 Jesteśmy zainteresowani taką możliwością: **28,58 %**
 Nie jesteśmy zainteresowani taką możliwością: **0,0 %**
5. ***Czy jesteście Państwo zainteresowani szkoleniami z zakresu informacji naukowej i dostępnych baz ?***
 Tak: **71,43 %**

Nie: **0,0 %**

W uzgodnionym zakresie: **42,86 %**

6. Jaka forma szkolenia najbardziej by Państwu odpowiadała ?

Wystarczą informacje na stronie www biblioteki: **14,29 %**

Możliwość zadawania pytań on-line: **42,86 %**

Wykłady/prezentacje: **71,43 %**

Państwa własne uwagi/propozycje:

[1] W naszej instytucji (IPCZD) szkolenia organizowane są przez pracowników biblioteki naukowej z udziałem zaproszonych gości. Niezależnie, prowadzone są okresowe szkolenia on-line. Istnieje też stała linia on-line dotycząca problemów korzystania z baz i innych zasobów bibliotecznych.

7. Czy tworzona przez bibliotekę baza bibliograficzna wystarczająco zaspokaja potrzeby informacji o dorobku naukowym uczelni, jednostek i poszczególnych pracowników ? Jakiej są Państwa uwagi i propozycje w tej kwestii ?

Treść odpowiedzi

[1] Baza wymaga uaktualnienia o dorobek sprzed 1990 roku.

[2] Nie

[3] Opinie pracowników naukowych zebrane na drodze anonimowej ankiety są jednoznacznie pozytywne. Związane jest to nie tylko z zapewnieniem dostępu on-line do zasobów bibliotecznych z komputerów naukowców instytutu (również z domu), i zapewnieniem dostępu do praktycznie wszystkich istotnych pozycji piśmiennictwa, ale też z aktywnymi działaniami ze strony biblioteki. T.zn. pracownicy biblioteki sami występują z propozycjami.

[4] Tak

[5] Tak

[6] Tworzoną przez bibliotekę bazę bibliograficzną oceniam dobrze. Baza umożliwia nie tylko analizę piśmiennictwa indywidualnych pracowników ale również jednostek organizacyjnych Uczelni, a po zamknięciu roku wydawniczego - poprzez rankingi wg wartości IF i punktów ministerialnych - władzom uczelni daje możliwość oceny efektywności naukowej poszczególnych wydziałów.

[7] Usługa świadczona przez Ośrodek Badań Naukowych CMKP.

8. Czy Państwa zdaniem współpraca pomiędzy władzami, jednostkami i pracownikami uczelni a biblioteką w zakresie dokumentowania dorobku naukowego i oceny bibliometrycznej jest wystarczająca, a jeśli nie, to w jakim zakresie ?

Treść odpowiedzi

[1] Każdy pracownik powinien mieć własne konto online oraz możliwość elektronicznego przesłania bibliotece informacji o swoim dorobku.

- [2] Nie wystarczające. Brak kontaktu, konsultacji w sprawie zakupów.
- [3] Obecnie w IPCZD taka współpraca jest bardzo dobra.
- [4] Tak
- [5] Tak
- [6] Usługa świadczona przez Ośrodek Badań Naukowych CMKP.
- [7] Współpraca między władzami i pracownikami Uczelni a biblioteką jest zadowalająca, pozyskiwanie przez bibliotekę informacji na temat dorobku naukowego Uczelni przebiega na ogół sprawnie i biblioteka ma czas na przygotowanie danych do ankiety dla Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

9. Jakie Państwo widzielibyście możliwości poszerzenia Państwa współpracy z biblioteką ?

Treść odpowiedzi

- [1] 1) Powiększenie zasobu dostępnych form elektronicznych książek i czasopism; 2) efektywniejsze upowszechnianie informacji o zbiorach poprzez prezentację zbiorów biblioteki (m.in. organizowanie wystaw zbiorów własnych); 3) otwarte magazyny dla użytkowników biblioteki; 4) organizowanie „dni otwartych biblioteki”.
- [2] Bieżące uaktualnianie.
- [3] Informacja o nowych publikacjach w dziedzinach klinicznych.
- [4] Podstawowe problemy w funkcjonowaniu biblioteki nie wynikają z organizacji pracy ani aktualnego dostępu do baz bibliotecznych, ale z zapewnienia finansowania. To z kolei zależy od żałośniej małej dotacji statutowej pomimo uzyskania kategorii I
- [5] Posiadacz karty bibliotecznej powinien mieć automatyczny dostęp ze swojego domowego komputera do wszystkich baz tj. PBL, Medline, itp. oraz korespondencji z tego konta z informacją naukową oraz możliwość zgłaszania propozycji zakupu nowych pozycji książkowych przez bibliotekę.
- [6] Uzgodnienie zakupów nowych pozycji.
- [7] Współpraca pomiędzy pracownikami naukowymi uczelni a biblioteką jest dobra.

Wnioski

1. Z przeprowadzonych badań ankietowych jednoznacznie wynika, że dyrektorzy bibliotek mają dużo wyższą świadomość potrzeby, konieczności i wagi wzajemnej współpracy bibliotek medycznych ze środowiskiem naukowym i władzami uczelni niż same władze. Ten fakt potwierdzają wypowiedzi bibliotekarzy – respondentów ankiety - oraz nikły odzew władz na ankietę (tylko ok. 7% odpowiedzi respondentów). Wskazuje to na potrzebę zwiększenia starań promujących korzyści z poszerzania wzajemnej współpracy oraz działalność

biblioteki, zwłaszcza te jej aspekty, które mają istotny wpływ na ocenę dorobku uczelni/jednostek/pracowników, a tym samym wpływają na przydział środków finansowych, miejsce w rankingu lub awans. Bardzo wskazana jest tu wymiana doświadczeń między bibliotekarzami oraz ustalenie propozycji stosownych procedur współpracy z władzami uczelni, a także powołanie stałych konsultantów naukowych ds. zakupów, opracowania, selekcji lub innych prac bibliotecznych .

2. Lepsza sytuacja pod względem współpracy panuje w bibliotekach instytutowych. Niezbyt liczny stan personelu biblioteki i instytutu pozwala na częste, osobiste i nieformalne kontakty oraz owocną współpracę.
3. Tylko ok. 60 % bibliotekarzy systematycznie konsultuje z władzami oraz zainteresowanymi czytelnikami plany zakupu, które częściej dotyczą czasopism, rzadziej książek. Użytkownicy szacują, że ta wielkość jest nawet o ok. 1/3 niższa.
4. Warto wprowadzać i/lub poszerzać zakres usług dostępnych on-line dotyczących propozycji zakupu książek lub czasopism itd., szkoleń (e-learning), zapewnienia użytkownikom możliwości zadawania różnych pytań związanych z działalnością biblioteki, czy zacieśniania wzajemnej współpracy bibliotekarzy ze środowiskiem naukowym uczelni oraz studentami.
5. Stanowczo zbyt małą jest współpraca bibliotekarzy z nauczycielami akademickimi w zakresie uzgadniania i uaktualniania obowiązującej listy podręczników, uwaga dotyczy obu stron.
6. Ponad połowa bibliotek nie zapewnia bieżącego monitorowania zakupów i nowości.
7. Lepszemu rozpoznaniu oraz zaspokajaniu oczekiwań i potrzeb użytkowników mogłyby służyć stosowne badania, które obecnie prowadzi tylko ok. 30% bibliotek, a sporadycznie prowadziło ok. 35 %.
8. Biblioteki sporządzają porównywalne sprawozdania i raporty oraz współpracują z podobnymi działami uczelni.
9. Zarówno potrzeby, oczekiwania, jak i możliwości usprawnienia komunikacji między użytkownikami a bibliotekarzami są bardzo duże. Warto rozważyć propozycje zgłoszone przez respondentów obu ankiet oraz kontynuować badania w tym kierunku.